

תלמודו בידו

דף ב עמוד ב

א] חציו עבד וחציו בן חורין, כיצד נוהג בו רבו ?

ב] מדוע תקנו שכופים את האדון לשחרר מי שחציו עבד וחציו בן חורין ?

ג] איזהו חרש שדיברו בו חכמים בכל מקום לפוטרו מן המצוות ?

ד] חרש המדבר ואינו שומע או אילם השומע ואינו מדבר, האם הם חייבים בשמחה ובראייה ?

א] בית שמאי: בית דין כופים את רבו לשחררו, והעבד כותב שטר חוב על חצי דמיו. בית הלל: עובד את רבו יום אחד, ולעצמו יום אחד. וחזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי.

ב] מפני תיקון העולם. שהרי בעודו חצי עבד אינו יכול לישא אף אשה. שהרי אסור בשפחה כנענית כדין ישראל מחמת צד החירות שבו, שנאמר "ולא יהיה קדש מבני ישראל".

וכן אסור בבת חורין כדין עבד, מחמת צד העבדות שבו. ולבטל פריה ורביה אסור, שנאמר "לא תהו בראה, לשבת יצרה".

ג] חרש זה שאינו שומע וגם אינו מדבר, ופטור משום שאין בו דעת. אך חרש המדבר ואינו שומע, או אילם השומע ואינו מדבר, חייבים בכל המצוות.

ד] שמחה [הקרבת שלמי שמחה ואכילתם]: חייבים, שהרי הם פיקחים לכל דבר. **ראייה:** פטורים. ונלמד בגזירה שוה "ראיה ראייה" ממצות הקהל, וכשם שבהקהל מי שאינו שומע או אינו מדבר פטור, כך גם במצות ראייה.